

MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine

Narva Õigeusu Gümnaasium

**PÕHIKOOLI VALIKAINED
"ÕIGEUSUÕPETUS" AINEKAVA**

Kinnitatud 29.10.2025
MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine

Narva 2025

1. Seletuskiri

Õigeusu aluste õpetamine põhikoolis toetab õpilaste moraalset ja vaimset arengut ning aitab avada jumalikke tõdesid, määratleda kristliku elu normid, eesmärgid ja perspektiivid. Õppeaine eesmärk on soodustada õpilase isiksuse kujunemist õigeusu maailmapildi alusel ning tema järkjärgulist integreerumist kirikueluga.

Õpe toimub järjepidevalt, arvestades õpilaste vanuselisi ja psühholoogilis-pedagoogilisi iseärasusi. Igal kooliastmel pakutakse eakohaseid moraalseid orientiire, mis moodustavad ühtse terviku. Õigeusu aluste õpetamine toimub tihedas seoses teiste õppeainetega (kirjandus, ajalugu, geograafia, muusika, kunst), võimaldades luua laia ajaloolis-kultuurilise konteksti ja süvendada kristlike väärtuste mõistmist.

Õppetöös tutvutakse õigeusu usu peamiste allikatega – Pühakirja ja Püha Pärimusega. Õpetuse keskmes on Elava Jumala kogemus Jumala Sõna ja pühaduse eeskujude kaudu. Teoreetiline õpe toetab õpilase mõistust ja teadvust, praktiline osalemine kirikuelus arendab hinge ja kujundab vastuvõtlikkust vaimsele elule.

2. Õppekorraldus

- 1. kooliaste: 1 tund nädalas (35 tundi õppeaastas)
- 2. kooliaste: 1 tund nädalas (35 tundi õppeaastas)

Kool pakub kõikide klasside õpilastele võimalust osaleda õigeusu huviringis, mis toimub üks kord nädalas 1 tund igas klassis (va klassid, kus õpetakse õigeusuõpetust valikainena).

3. Õppetegevus

Õppetegevus põhineb teadmiste järkjärgulisel süvenemisel ja laienemisel. Oluline osa on:

- Pühakirja lugude jutustamisel ja arutlemisel;
- pühakute elulugude tundmaõppimisel;
- jumalateenistuse ja sakramentide tutvustamisel;
- praktilisel jumalakartusel (ekskursioonid, palverännakud, kirikukülastused);
- esitlustel, videomaterjalidel ja aruteludel.

4. Õpitulemused kooliastmete kaupa

I kooliastme õpilane:

- mõistab, et tema elu aluseks peaks olema evangeeliumi eetika;
- teab, et Jumal on väärtuste hierarhias esikohal;

- omab ettekujutust palvest ja selle tähtsusest kristlase vaimses elus;
- tunneb kiriku jumalateenistuslikku elu;
- püüdleb kristliku armastuse, kuulekuse ja töökuse poole;
- oskab käituda koolipalvetel ja kirikus väärikalt;
- oskab hinnata oma tegusid;
- teab peast palveid „Meie Isa“ ja „Jumalaema Neitsi, rõõmusta“;
- tunneb Vana ja Uue Testamendi põhilugusid.

II kooliastme õpilane:

- osaleb võimaluste piires liturgilises kirikuelus;
- tunneb jumalateenistuse põhilisi osi ja palvetab jumalateenistuse ajal;
- omab ettekujutust kiriku sakramentidest ja osaleb neis teadlikult;
- seab endale moraalseid eesmärgid ja püüab neid täita;
- osaleb heategevuses;
- suudab rääkida oma usust tasaduse ja jumalakartusega;
- tunneb tuntumate pühakute elulugusid ja mõistab nende tähendust;
- tunneb Moosese käske ja õndsuse käske kui kristliku elu aluseid.

5. Õppesisu

I kooliastmel tutvuvad õpilased õigeusu oluliste momentidega. Nende põhjalikumaks uurimiseks naasevad nad vanemates klassides ning algõppe etapis on vajalik ainult sissejuhatav ja tutvustav kursus, mis tutvustab õpilasi õigeusu alustega.

Oluline on aidata lastel mõista kristlikke voorusi ja kiriku põhilisi eetilisi põhimõtteid, selgitada, kuidas kristlane peaks käituma, õpetada andma moraalset hinnangut oma tegudele, eristama endas pattu ning tugevdama vaimse elu oskusi võitluses patuga. Samuti on oluline õpetada last osutama abi perekonnale, sõpradele ja teistele inimestele, osalema aktiivselt kooli elus ning vastavalt võimalustele ja vajadustele abistama kirikus.

Põhiteemad:

- sissejuhatus õigeusu maailmapilti;
- jutud Vana Testamendist;
- lood Uuest Testamendist:
 - Jumalaema ja Kristuse lapsepõlv,
 - Päästja teenistuse algus,
 - Kristuse imed,
 - Kristuse tähendamissõnad,

- Kristuse lunastustee,
- Kristuse ülestõusmine ja Püha Vaimu mahatulek.

II kooliastme eesmärk on pühakute elulugude uurimine kui eeskuju Jumala armastuse ja enesetäiustamise poole püüdlemisel ning moraali ja liturgia aluste õppimine. Sellel astmel uuritakse pühakute elulugusid, mis võivad olla lapsele moraalse elu eeskujuks ja vastata tema usuküsimustele, mis võivad tekkida noorukieas. Sellele on pühendatud ka Moosese käsud ja õndsuse käsud – õigeuskliku kristlase elu põhireeglid. Lisaks sellele antakse õpilastele algteadmised õigeusu jumalateenistusest ja õigeusu kiriku korraldusest.

Põhiteemad:

- pühaduse mõiste ja pühakute elu
- kirik, jumalateenistus ja sakramendid
- Jumalaarm kirikus
- seitse sakramenti
- õigeusu kiriku korraldus
- kiriku sümboolika ja ikonograafia
- jumalateenistuse ringid
- liturgia ja armulauaks valmistumine

6. Hindamine

Hindamine on kujundav ja toetav, lähtudes:

- teadmiste omandamisest,
- arutlus- ja mõtlemisoskuse arengust,
- osalemisest ja hoiakutest,
- praktilisest rakendusest igapäevaelus.